

ناامیدی از اصلاح ساختاری به دلیل تغییرات سریع در مدیریت صندوق های بیمه ای

وقتی افزایش سن بازنشستگی اجتناب ناپذیر می شود



احتمال افزایش حقوق برخی از کارمندان دولت

بر اساس لایحه جدید دولت، شورای حقوق و دستمزد مجوز افزایش حقوق کارمندان را مجدداً در اختیار خواهد گرفت. به گزارش خبرگزاری تسنیم، لایحه اصلاح قانون بودجه ۱۴۰۱ در جلسه هیأت وزیران به تصویب رسیده و برای انجام تشریفات قانونی با امضای رئیس جمهور به مجلس ارسال شد. در این لایحه که ۴ ماده دارد، اصلاحاتی در قانون بودجه سال جاری اعمال خواهد شد. بر این اساس اصلاحیه برای تبصره ۱۲ که مرتبط با مباحث حقوق و دستمزد کارکنان است هم در نظر گرفته شده است. به این ترتیب شورای حقوق و دستمزد که پیش از این و بر مبنای قانون بودجه ۱۴۰۱ امکان افزایش حقوق ها را نداشت، در صورت تصویب لایحه دولت در مجلس مجدداً مجوز افزایش حقوق ها را دریافت می کند. به این ترتیب در صورت تصویب و تأیید این لایحه در مجلس و شورای نگهبان، عملاً امکان افزایش حقوق برخی کارکنان در تعدادی از دستگاه های اجرایی مهیا خواهد شد.

زمنه های امیدبخش بالا گرفته است؛

احتمال اصلاح مصوبه

افزایش مستمری بازنشستگان در دولت

با گذشت یک هفته از نامه رسمی رئیس مجلس به رئیس جمهور، مبنی بر ابطال مصوبه افزایش مستمری بازنشستگان، زمنه های اصلاح این مصوبه از سوی دولت شنیده می شود.

به گزارش ایلنا، عصر روز سه شنبه (چهارم مرداد) اعضای هیأت مدیره کانون عالی بازنشستگان و کانون بازنشستگان تهران با مدیرعامل تأمین اجتماعی و معاونان او جلسه داشتند. در این نشست، نمایندگان بازنشستگان بر اجرای کامل مصوبه مزدی شورای عالی کار برای غیر حداقل بگیران (۳۸ درصد افزایش به اضافه مبلغ ثابت ۵۱۵ هزار تومان) تأکید کردند و خواستار اصلاحات سریع شدند و البته رویکرد مدیران دولتی تأمین اجتماعی نیز منفی نبوده است. طبق این گزارش، به احتمال زیاد تا روز پنجشنبه (امروز) اصلاح مصوبه افزایش مستمری بازنشستگان بر اساس ماده ۹۶ و تصمیمات مزدی شورای عالی کار اجرایی می شود. نمایندگان بازنشستگان در این باره گفتند: امیدواریم اتفاقات مثبتی بیفتد و خبرهای خوشی در راه باشد.

درخواست بازنشستگی کارگران

غیر حضوری شد

ثبت درخواست صدور حکم و برقراری مستمری بازنشستگی عادی برای بیمه شدگان تأمین اجتماعی، بدون نیاز به حضور در شعب و از طریق سامانه خدمات غیر حضوری سازمان تأمین اجتماعی امکان پذیر است و بیمه شدگان واجد شرایط بازنشستگی، همه مراحل مربوطه را به صورت غیر حضوری پیگیری کنند.

به گزارش روابط عمومی سازمان تأمین اجتماعی، دستور اداری صدور حکم برقراری مستمری بازنشستگی عادی به صورت غیر حضوری به تمامی ادارات کل و واحدهای اجرایی این سازمان ابلاغ شده و بیمه شدگان می توانند برای ثبت درخواست بازنشستگی عادی به سامانه خدمات غیر حضوری سازمان تأمین اجتماعی به نشانی es.tamin.ir مراجعه و بدون نیاز به مراجعه حضوری به شعب، مراحل ثبت درخواست را انجام دهند.

مصدومیت بک کارگر

بر اثر آتش سوزی واحد تصفیه روغن



آتش سوزی در کارخانه «تصفیه روغن» ناحیه چرم سازی شهرستان بوئین زهرا موجب مصدومیت یک کارگر شد. به گزارش ایلنا، حوالی ساعت ۱۴ روز سه شنبه (چهارم مرداد ماه)، حادثه ای در شرکت تصفیه روغن ناحیه چرم سازی شهرستان بوئین زهرا به وقوع پیوست که این آتش سوزی به مصدومیت یک کارگر انجامیده است.

طبق این گزارش، پیش از این نیز (۲۳ دی ماه سال گذشته) انفجار شش مخزن سوخت در کارخانه تولید سوخت «ثامن مهران گستر» واقع در شهرک صنعتی چرم سازی به وقوع پیوست که در نتیجه آن سه کارگر که همگی از کارگران جوشکار شهر صنعتی هفشجان شهر کرد در استان چهارمحال بختیاری بودند، جان باختند و هفت تاهشت نفر دیگر مصدوم شدند.

در جریان روز تکریم بازنشستگان، مدیران صندوق های بیمه ای و سرپرست وزارت کار از آغاز تدوین تغییراتی در پارامترهای خدماتی و بیمه ای دولت برای بازنشستگان خبر دادند. «محمد اسکندری» مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری گفت که «اصلاح سن بازنشستگی در دستور کار قرار دارد» و «محمدهادی زاهدی وفا» سرپرست وزارت کار از بالا رفتن امید به زندگی و بی معنا بودن بازنشستگی به این دلیل که همه به نوعی تا آخر عمر کار می کنیم» سخن گفته و بر افزایش سن متوسط ایرانیان و امید به زندگی به عنوان دلیل مهم نیاز به افزایش سن بازنشستگی تأکید کرد. «علیرضا حدیری» نایب رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری و کارشناس حوزه رفاه و تأمین اجتماعی در گفت و گو با خبرگزاری ایلنا توضیحات قابل اعتنایی در این باره مطرح کرد.



بحث افزایش سن بازنشستگی و اصلاح آن از چه زمانی مطرح شده است؟

بحث اصلاحات شاخص های عددی یا اصلاحات پارامتریک در مورد سن بازنشستگی مسأله جدیدی نیست. این بحث در برنامه ششم توسعه آمده بود که در سال های پایانی تصدیگری علی ربیعی در پست وزارت کار از متن برنامه ششم توسعه حذف شد. آن تیم از دولت به دلایلی با این شکل از اصلاحات پارامتریک مخالفت داشت. اما به هر حال بحث اصلاح سن بازنشستگی در ایران اصلاً مقوله و بحث جدیدی نیست و سال هادر محافل فنی مورد بحث است.

استدلال حامیان اصلاحات سنی و پارامتریک که منجر به افزایش سن بازنشستگی خواهد شد، چیست؟

در سال ۱۳۵۴ که قانون تأمین اجتماعی تدوین شد، امید به زندگی

مردم حدود ۵۶ سال بود اما اکنون پس از نیم قرن به دلیل کاهش فوت کودکان، مرگ و میر مسادران باردار، افزایش امکانات پزشکی و درمانی برای سالمندان و مواردی از این دست، این سن امید به زندگی به ۷۶ سال رسیده و بیش از ۲۰ سال رشد کرده است. ما در ایران با انبوه مسرگ کودکان زیر ۵ سال مواجه بودیم که اغلب به دلیل بیماری های واگیر و امثال آن از بین می رفتند. این میزان مرگ و میر به همراه عدم وجود تکنولوژی برای درمان افراد کهنسال دارای فشار و قند خون در آن روزگار، تعداد مرگ و میر را به شدت افزایش می داد و روی شاخص امید به زندگی تأثیر معناداری می گذاشت. اکنون امید به زندگی بالا باعث شده تا گزینه افزایش سن بازنشستگی به یکی از گزینه های سیاست گذاران برای کاهش میزان فشار مالی بر ذخایر صندوق ها مطرح شود.

با این حساب سخن آقای «اسکندری» مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری اساساً بیهوده و تا حد زیادی در رابطه با نسبت امید به زندگی و سن بازنشستگی تحلیل درستی است. در شرایطی که بر اساس رای دیوان عدالت اداری حتی پس از مرگ فرد بازنشسته که شاید ۲۰ سال حقوق بازنشستگی دریافت کرده باشد، همسر و نسل اول و حتی دوم نیز می تواند از حقوق بازنشستگی بهره مند شود و در شرایطی که طول بازنشستگی هم برای شخص بازنشسته و هم برای بازماندگان بسیار زیاد است، لازم است از لحاظ محاسبات اکچونری دوباره بررسی کارشناسی به عمل آمده و اصلاحاتی در پارامترها و ارقام و شاخص های قوانین بازنشستگی صورت گیرد.

آیادر شرایط فعلی این اصلاحات برای صندوق های بازنشستگی ضروری است؟

در شرایطی که شما با کاهش نرخ بازده سرمایه گذاری در کشور مواجه هستید، امید به اینکه تنها از طریق سرمایه گذاری حق بیمه های واریزی به صندوق، مصارف صندوق تأمین شود، بعید است. طول مدت زمان حق بیمه پرداختی در ایران با توجه به شرایط

اقتصادی ناپایدار موجود چندان در شرایط مناسبی قرار ندارد و لازم است مدت زمان بیشتری صرف پرداخت حق بیمه به صندوق های تأمین اجتماعی شود. سطح دستمزد شاغلان نیز از پارامترهای موثری است که باید در کنار میزان حق بیمه پرداختی مورد توجه باشد تا بتوان در این شرایط اصلاحات پارامتری را در مورد سن و سابقه بازنشستگی انجام داد.

این مسأله باعث ثبات تعهدات صندوق ها در بلندمدت می شود. اگر شما در آینده به چنین اصلاحاتی تن ندهید، از هم اکنون باید منتظر باشید که صندوق های بزرگی مانند تأمین اجتماعی و کشوری به سر نوشت دیگر صندوق های بسیار زیاد نه و رشکسته که ضریب پشتیبانی بسیار پایینی دارند، ملحق شوند. در آن صورت شاهد چسبندگی معنادر صندوق ها به جوه عمومی و بودجه جاری کشور خواهیم بود

و دولت مدام باید برای تغذیه صندوق ها از جیب خود (یعنی جیب مردم) خرج کند تا صندوق هاسر پایمانند این مسأله دقیقاً باعث می شود که هزینه برای صندوق ها از طرف دولتی که خود هم اکنون دارای کسری بودجه است، به تورم بیشتر دامن زندان سیاست از جنبه عقلانی درست نخواهد بود زیرا دولت از طریق ابزار خود از داخل اقتصاد، منابع برای صندوق های بدهکار فراهم می کند و این ممکن است با ملاحظات موجود در زمینه توزیع عادلانه منابع همخوانی نداشته باشد. هزینه اجرای این فرآیند نیز توسط دولت از آن کسری می شود که با کارگزاری دولت، عملاً هزینه های جاری دوباره افزایش پیدای می کند.

در شرایطی که حتی پس از مرگ فرد بازنشسته، همسر و نسل اول و حتی دوم نیز می توانند از حقوق بازنشستگی بهره مند شود، لازم است اصلاحاتی در پارامترها، ارقام و شاخص های قوانین بازنشستگی صورت گیرد

در ایران با توجه به اینکه بازنشستگی زودتر از کشور های مختلف رخ می دهد، بسیاری از بازنشستگان به بازار کار بازمی گردند. از سویی مخالفان این نظر معتقدند پایین بودن سن بازنشستگی در ایران یکی از دلایل کنترل نرخ بیکاری بالای موجود است و با ارتقای سن بازنشستگی، عملاً راه برای کاهش بیکاری سدی می شود. میان این دو مناسبت در حوزه نسبت بازار کار و سن بازنشستگی است؟

آمار نفوس و مسکن در سال های گذشته در ساره وضعیت بازار کار و نسبت های سنی افراد درون بازار کار ایران بسیار تکان دهنده بود. طبق برخی مطالعات تعداد کسانی که در سن بیش از ۶۰ سال بازنشستگی و پس از منگک شدن از شغل دریافت حقوق دائمی مستمری به بازار کار بازگشتند، چیزی حدود ۱۰ درصد است و اگر بررسی ها با لحاظ بازنشستگی پیش از موعد بخشی از افراد انجام شود، شاید شامل افراد بیشتری در بازار کار کشور باشد. این در حالی است که برخی از افراد بازنشسته پس از فراغت از شغل ثابت خود و شروع دوران بازنشستگی، وارد دو یا حتی سه شغل می شوند و فرصت های بیشتری را نیز بنابر مشاهدات اشغال می کنند. بخش قابل اعتنایی از بازنشستگان در مشاغل بعد از دوره بازنشستگی خود در این بررسی اظهار کردند که بیش از ۴۴ ساعت کار کرده و مقدار زیادی اضافه کاری انجام می دهند. **طبق آمار ۵ سال پیش، حدود دو میلیون نفر شاغل را رسمی بازنشسته شده در کشور وجود داشت. در چنین شرایطی که آمار واقعی می تواند بسیار بیشتر باشد، به نظر شما راهکار اصلاح نظام بازنشستگی آن هم به طریقی که باعث بحران در بازار کار نشود، چیست؟**

بخش عمده ای از راهکارها این است که ما باید با سیاست های مختلف دلایل بازگشت بازنشستگان به بازار کار را حذف کنیم. مهمترین راهکار بهبود سطح معیشت و حقوق بازنشستگی مستمری بگیران است. اگر یک زندگی

منصفانه و دریافتی معقول را بتوانیم برای بازنشستگان فراهم کنیم، اساساً دلیلی وجود ندارد که بازنشستگان به بازار کار بازگردند. جبر معیشتی عامل اصلی آزاد شدن فرصت های معنی دار شغلی از سوی بازنشستگان است.

دلیل دیگر بازگشت بازنشستگان به بازار کار این است که کارفرمایان دوست دارند نیروی کار بازنشسته خود را حفظ کنند. یک دلیل این است که دیگر لازم نیست حق بیمه بپردازند و از این طریق چیزی حدود یک چهارم حقوق پرداختی را نزد خود نگه می دارند و از سوی دیگر این کارگران به دلیل تجربه فراوان بسیار ماهرتر هستند. از این نظر بهره موری آنها بسیار بالاست. از سوی دیگر بسیاری از کارگران بازنشسته از سر اجبار وارد بازار کار می شوند. حدود دو میلیون بازنشسته حداقل و زیر حداقل دریافت می کنند و عدم کفایت معیشت در برخی بسیار شدید است.

اینکه بازنشسته با پرداخت حق بیمه بیشتر در دوره طولانی تر بازنشسته شود، در دوران بازنشستگی باعث می شود در آمد و حقوق بازنشستگی بیشتری داشته باشد؟

پاسخ به این سوال باید از نگاه صندوق دار باشد. از نگاه صندوق داری، وقتی طول مدت پرداخت حق بیمه بازنشستگی در دوران اشتغال از نظر سن و سابقه افزایش پیدا کند، به این معناست که تعداد ورود به حوزه مستمری بگیری بلندمدت نیز کاهش پیدا می کند و این به نفع صندوق هاست. همین امروز اگر به جای قانون فعلی، کاری کنید که همه شاغلان با یک سال تأخیر بازنشسته شوند، خواهید دید که به اندازه یک سال به نسبت جمعیت شاغل زمان مالی برای صندوق خریده می شود. با یک تأخیر زمانی اندک، به هر حال تعهدات به نفع تولید منابع و با کاهش مصارف صندوق نتیجه سیاست اصلاح سن بازنشستگی را می بینیم و این به پایداری صندوق ها کمک می کند. چنین رفتارهایی از سوی دولت در مقابل صندوق هالبنه در شرایط بحرانی رخ می دهد.

منظور از شرایط بحرانی که دولت ها در آن تمایل پیدا می کنند تا سن بازنشستگی را اصلاح باز یاد کنند، چیست؟

زمانی که احساس شود صندوق ها از حالت تعادل و پایداری خارج می شوند، معمولاً دولت ها به اصلاحات ساختاری و پارامتریکی در مدیریت صندوق ها مبادرت می ورزند. با همه اصلاحاتی که در خصوص منابع و مصارف می شود، باز هم صندوق ها مجبور خواهند در یک بازه زمانی بلندمدت به سمت میرایی حرکت کنند. علت این میرایی این است که اساساً سن جمعیتی در بیشتر کشورهای جهان دیگر به دلیل کاهش سرعت رشد جمعیت جوان نخواهد بود. امروز از نظر اجتماعی در مدیریت صندوق ها بحران هایی داریم، با اصلاحات پارامتریکی خدمات بیمه ای و اصلاح نرخ بازدهی سرمایه و تغییر پورتفوی این شرکت ها در بازار سرمایه، می توان تا حد قابل اعتنایی تأثیر معنادار بر دوام و پایداری صندوق های بازنشستگی گذاشت.

اگر دولت ها بتوانند هزینه اداره

در ساختاری که رویکردهای دولت ها و جریانات سیاسی حاکم بر صندوق ها گاه ۱۸۰ درجه در تقابل با هم است، نمی توان انتظار تغییرات پایهای و اصولی بلندمدت داشت چون ساختارها در نوسانات شدید اصلاح نمی شوند

صندوق ها را کاهش و در سرمایه گذاری منابع موجود صندوق ها تحول ایجاد کرده یا ورودی بیمه شده و حق بیمه پرداز صندوق ها را از میان کارگران و شاغلین غیر رسمی افزایش دهند، تا حدی می توانیم این انتظار را داشته باشیم که دولت در زمینه اصلاح سن بازنشستگی احساس اضطرار نکند. دولت می تواند با اتصال صندوق ها به بانک های اطلاعاتی گسترده، حجم پرداخت های به ناقص خود را کاهش دهد. دولت می تواند از محل اصلاحات دیگری، هزینه های خروجی و نشتی از صندوق ها را کاهش دهد و این حقیقتی است که قابل چشم پوشی نیست اما با توجه به ساختار سیاست گذاری و حاکمیتی صندوق ها و تأثیر این ساختارها از تغییرات سیاسی و دولتی، نمی توان چنین انتظاری را از صندوق ها داشت که به جای اصلاح ساختاری، میزان اضطرار در باره اصلاح پارامتریک تعهدات صندوق ها را بکاهند. در چنین شرایطی معمولاً مشاهده می شود با هر تغییر مختصری در قوه مجریه کل ساختارهای مدیریتی صندوق ها از مجرای وزارت کار زیر و رو می شود و شاید اکثریت قاطع مدیران (بایبشتر) تغییرات جابه جاشوند. در چنین شرایط ناپایداری، امکان برنامه ریزی بلندمدت برای اصلاح ساختاری وجود ندارد و به دلیل عدم وحدت رویه سیاستی، انتظار اینکه تغییرات افراد به تغییرات سیاست ها و راهبردها منتهی نشود نیز انتظاری عبث و بیهوده است. لذا در شرایط فعلی اصلاحات پارامتریکی در تعهدات صندوق ها (مانند مورد سن بازنشستگی) از معدود راهکارهای باقیمانده دولت ها برای پایداری و مهار بحران صندوق هاست زیرا در ساختاری که رویکردهای دولت ها و جریانات سیاسی حاکم بر صندوق ها گاه ۱۸۰ درجه در تقابل با هم است، نمی توانیم انتظار تغییرات پایهای و اصولی بلندمدت داشته باشیم. ساختارها در نوسانات شدید اصلاح نمی شوند و طول مدت زمانی کوتاه مدیریتی مزید بر علت است. به یاد داریم که در دولت احمدی نژاد، عمر مدیریتی مسئولان سازمان تأمین اجتماعی به یک سال نمی رسید و در این شرایط نمی توان انتظار داشت تا صندوق ها فعالیت مستمری داشته باشند.

بایسن ویژگی نهادی حاکم بر صندوق ها، در خلا اصلاحات پایدار در صندوق ها، شما با هزینه های اجتماعی بالا مواجه خواهید بود که روی دوش بیمه شدگان سنگینی خواهد کرد. اینکه تنها چاره کار افزایش سن بازنشستگان باشد، خودمحصول همین خلأی ثباتی و عدم امکان برنامه ریزی برای اصلاح پایدار و ساختاری است که در این شرایط هر چند نمی خواهیم ضرورت آن را انکار کنیم، اما نباید فراموش کنیم که این اصلاح، محصول این دسته از نقصان ها در ساختار صندوق هاست.



جامعه اقدام به افزایش یارانه های نقدی کرد اما علاوه بر بی تأثیر بودن یارانه ها، طبق برخی گزارش های رسیده حدود ۴۰ درصد از جامعه کارگری و بازنشسته یارانه نقدی دریافت نمی کنند.

مناسبت گرامی داشت روز تکریم بازنشستگان برگزار شده بود، گفت: بعد از ۵ ماه انتظار بازنشستگان کارگری، اظهارات آقای رئیس که موضوع حقوق بازنشستگان از سوی کارشناسان بررسی می شود، ما را نگران کرد.

وی در پایان گفت: گرانی ها باعث بی ثمر شدن افزایش حقوق کارگران و بازنشستگان می شود. دولت با شعار بهبود شرایط اقتصادی و بهبود وضعیت کارگران و اقشار ضعیف

او با بیان اینکه هیچ کنترلی روی قیمت ها اتفاق نیفتاده، افزود: دولت در طرح اصلاح یارانه ها اعلام کرد قیمت چهار قلم کالا (مرغ، تخم مرغ، لبنیات و روغن) تغییر پیدا می کند و هیچ کالای دیگری حق افزایش قیمت ندارد اما همگان شاهد هستیم که تمام اقلام افزایش قیمت داشته اند.

دبیر اجرایی خانه کارگر قزوین با اشاره به اظهارات رئیس جمهور در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت که به

یک فعال کارگری در قزوین گفت: شورای عالی کار برای جبران عقب ماندگی افزایش دستمزد از سبد معیشت تشکیل جلسه دهد.

عبدعلی کریمی به ایلنا گفت: کاهش قدرت خرید کارگران و پدید آمدن راهی برای جبران آن موضوعی است که اخیراً مورد درخواست کارگران برای برگزاری نشست اضطراری شورای عالی کار بوده است.